

Ilmastokestävyyden rooli Kansallisessa metsästrategiassa

Ratkaisuja ilmastokestävään metsänhoitoon -webinaari

Metsäneuvos Erno Järvinen
MMM/LVO/MBY
13.12.2022
@ErnoJarvinen

Kansallinen metsästrategia 2035

KASVAVAA HYVINVOINTIA METSISTÄ JA METSILLE

Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla

Metsiin perustuva liiketoiminta monipuolistuu ja kasvaa

Proaktiivinen ja tehokas yhteistyö sekä vaikuttaminen EU- ja kansainvälisissä prosesseissa tukevat metsäalan toimintaedellytyksiä

Sujuva hallinto ja toimiva infra luovat ennakoitavan ja kannustavan toimintaympäristön

Toimivat markkinat turvaavat raaka-aineiden ja palveluiden saatavuuden

Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä

Metsien käyttö on tavoitteellista ja se perustuu tietoon sekä metsänomistajien aktiivisiin päätöksiin

Aktiivinen ja monipuolistuva metsänhoito lisää metsän kasvua ja tukee ilmastonmuutoksen hillintää

Metsänomistajille ja toimijoille suunnatut palvelut sekä kannusteet tukevat aktiivista, kestävä ja monipuolista metsien käyttöä, huomioiden maakunnalliset erityispiirteet

Metsien tarjoamat ekosysteemi-palvelut lisäävät ihmisten hyvinvointia ja luovat uusia ansaintamahdollisuuksia

Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä

Käännetään talouskäytössä olevien metsien monimuotoisuuskehitys elpymisuralle

Vahvistetaan metsien ilmasto-kestävyyttä ja hallitaan tuhoriskejä

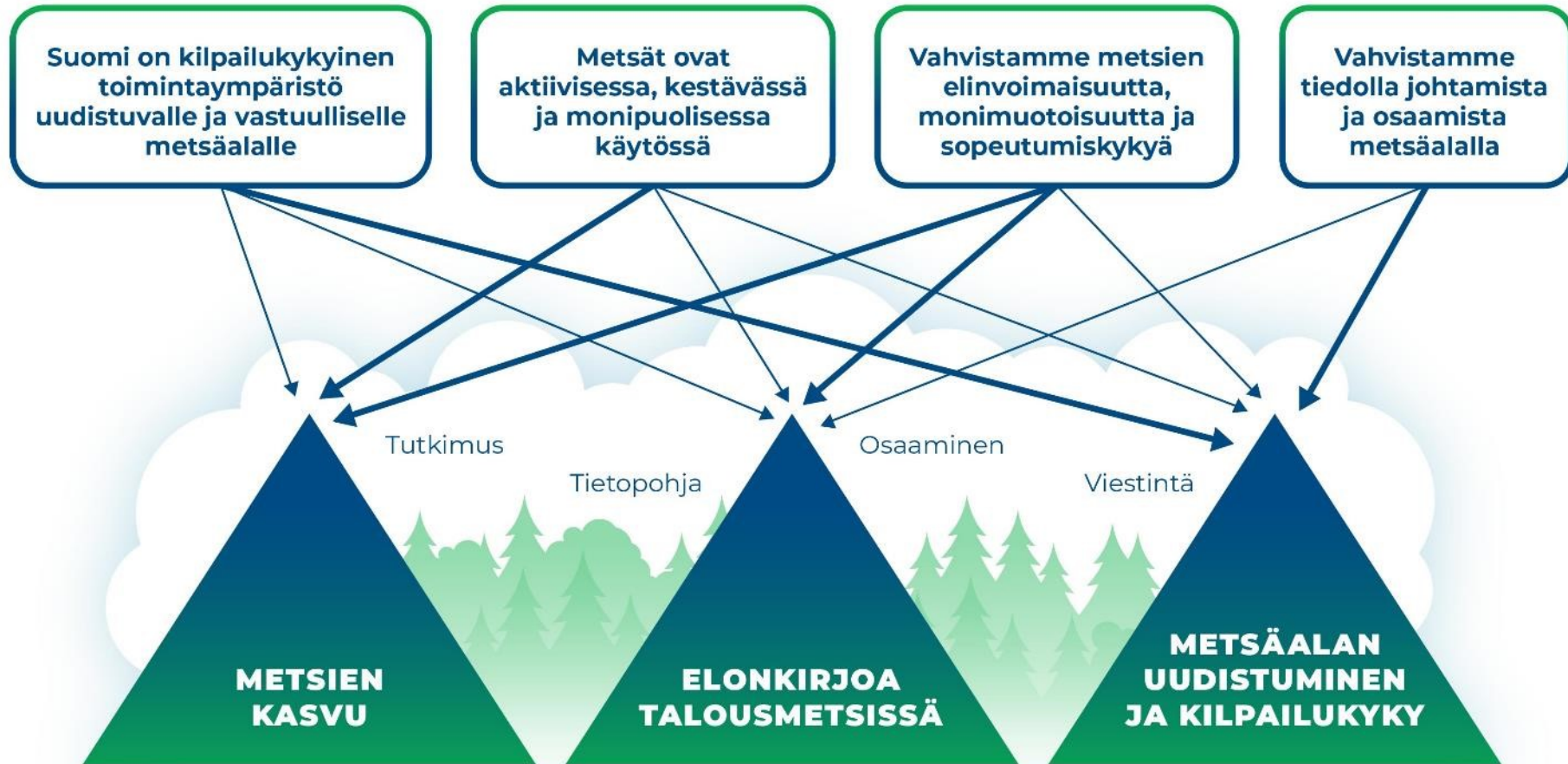
Hallitaan metsätalouden aiheuttamia ympäristöriskejä

Vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla

Laadukas tutkimus, kehittyvä paikkatieto ja tiedon käytettävyys luovat vahvan tietopohjan päätöksenteolle ja ennakoinnille

Metsäalan osaaminen on monipuolista, vastaa muuttuviin tarpeisiin ja hakeutuminen metsäalan ammatteihin kasvaa

Viestintä ja vuorovaikutus lisäävät metsien käytön, metsäympäristön ja metsäkulttuurin ymmärrystä yhteiskunnassa ja erityisesti nuorten keskuudessa

Ilmastokestävyyttä edistävät toimenpiteet:

Metsien kasvu

Toimenpide	Kuvaus	Vaikuttavuus
Lisätään metsäpinta-alaa	<ul style="list-style-type: none">– Lisätään metsitystä ja hillitään metsäkatoa– Vaikutetaan alueidenkäyttötavoitteisiin ja kaavoitukseen	→ Hiilinielut ja -varastot vahvistuvat
Toteutetaan metsänuudistaminen laadukkaasti ja viipymättä	<ul style="list-style-type: none">– Otetaan käyttöön metsien uudistamisessa ja varhaisoidossa menetelmät, joilla saadaan ripeästi tuottavat ja täystiheät puustot– Kehitetään menetelmiä, lisätään koulutusta ja viestintää	→ Hiilensidonta vahvistuu ja puuntuotos kasvaa → Puuntuotannon kannattavuus paranee
Hoidetaan nuoret metsät laadukkaasti ajallaan ja poistetaan hoitorästit	<ul style="list-style-type: none">– Lisätään metsänhoidon määrää ja parannetaan ensiharvennusten laatua– Varmistetaan metsätalouden kannustejärjestelmän sujuva käyttöönotto ja toteutus– Kehitetään laadunseurantaa– Kehitetään menetelmiä ja niiden käyttöä, lisätään koulutusta ja viestintää	→ Puuntuotantopotentiaalin käyttö tehostuu → Metsien kasvu lisääntyy → Kannattavuus paranee → Riskienhallinta paranee
Lisätään kasvua ja hiilensidontaa vastuullisella metsänlannoituksella	<ul style="list-style-type: none">– Tutkitaan ja edistetään lannoitusta sekä turvemaan tuhkalannoitusta– Tuotetaan tietoa potentiaalisista lannoituskohteista hyödynnettäväksi paikkatietona muun muassa Metsään.fi-palvelussa– Lisätään metsänomistajakoulutusta ja -viestintää	→ Enemmän kasvua, raakapuuta, liikevaihtoa ja hiilinielua → Vähemmän ojien kunnostusta

Ilmastokestävyyttä edistävät toimenpiteet: Metsien kasvu

Toimenpide	Kuvaus	Vaikutavuus
Edistetään metsänjalostusta	<ul style="list-style-type: none">– Toteutetaan metsänjalostusohjelma– Toteutetaan metsäpuiden siemenviljelysten perustamisohjelma	<ul style="list-style-type: none">→ Puuntuotos ja laatu paranevat→ Sopeutuminen paranee
Ennakoidaan ja torjutaan metsätuhoja	<ul style="list-style-type: none">– Varaudutaan metsätuhoihin valmius- sekä elpymissuunnittelulla– Kehitetään keinoja tuhojen ennakointiin ja torjuntaan	<ul style="list-style-type: none">→ Turvataan metsien kasvu ja hiilensidonta→ Vältetään mittavilta metsätuhoilta→ Palaudutaan tuhoista nopeasti
Kehitetään hiilen varastoinnin keinoja	<ul style="list-style-type: none">– Toteutetaan ja edistetään tutkimus- ja kehittämistoimia metsien ja metsämaan sekä puutuotteiden hiilivaraston lisäämiseksi	<ul style="list-style-type: none">→ Hiilinielut ja -varastot kasvavat lyhyellä ja pitkällä aikavälillä→ Puulla korvataan uusiutumattomia materiaaleja

Ilmastokestävyyttä edistävät toimenpiteet: Elonkirjoa talousmetsissä

Toimenpide	Kuvaus	Vaikutavuus
Kehitetään monimuotoisuuden turvaamisen rahoitusmalleja	<ul style="list-style-type: none">– Arvioidaan METSO:n ja Helmin talousmetsätoimien vaikuttavuus, turvataan rahoituksen jatkuminen ja laajentamisen mahdollisuudet– Selvitetään ja otetaan käyttöön uusia kannustekeinoja ja kytkentöjä esimerkiksi virkistys- ja luontomatkailuympäristöjen parantamiseen	<ul style="list-style-type: none">→ Monimuotoisuus vahvistuu→ Virkistys- ja matkailuarvo kasvaa
Vahvistetaan luonnonhoidon osaamista, suunnittelua ja käytäntöön vientiä	<ul style="list-style-type: none">– Parannetaan ja lisätään luonnonhoidon ennakkosuunnittelua, monimuotoisuustoimia ja seurantaa– Kehitetään alue- ja maisematason suunnittelua maanomistajalähtöisesti– Kehitetään toimijoiden osaamista ja lisätään viestintää metsänomistajille	<ul style="list-style-type: none">→ Metsänomistajien ja yhteiskunnan tavoitteet kohtaavat→ Monimuotoisuus ja monikäyttö vahvistuvat→ Suomi pystyy toteuttamaan sitoumuksensa kustannusvaikuttavasti
Lisätään metsien rakennepiirteitä	<ul style="list-style-type: none">– Otetaan metsänhoidon suositusten hyvät käytännöt käyttöön– Viestitään, neuvotaan ja koulutetaan kuolleen puun, säästöpuiden, lehtipuiden ja vanhojen puiden merkityksestä, hyödyistä ja riskeistä– Kehitetään markkina-, rahoitus- ja ohjausmekanismeja	<ul style="list-style-type: none">→ Monimuotoisuus vahvistuu→ Metsien rakenne monipuolistuu→ Tuhoriskit hallitaan

Ilmastokestävyttä edistävät toimenpiteet: Elonkirjoa talousmetsissä

Toimenpide	Kuvaus	Vaikuttavuus
Edistetään metsien sekapuustoisuutta	<ul style="list-style-type: none">– Tutkitaan ja haetaan käytäntöön soveltuvia ratkaisuja kasvupaikalle sopivien sekametsien perustamiseksi ja kasvattamiseksi– Kehitetään keinot hirvieläinkantojen tehokkaampaan säätelyyn metsien puulajivalikoiman monipuolistamiseksi– Sovitetaan monimuotoisuustyö yhteen tuhoriskien hallinnan kanssa	<ul style="list-style-type: none">→ Metsäluonnon monimuotoisuus ja sopeutumiskyky vahvistuvat→ Metsätuhoriskit pienenevät
Otetaan käyttöön metsätalouden vesiensuojelumenetelmiä	<ul style="list-style-type: none">– Kehitetään ja otetaan laajemmin käyttöön keinoja ravinteiden ja hiilen kiinniottoon– Tunnistetaan kuormituksen riskipaikat valuma-alueella– Kehitetään toimijoiden osaamista	<ul style="list-style-type: none">→ Vesistökuormitus pienenee→ Vesien tila paranee
Edistetään suometsien ilmastokestävää hoitoa	<ul style="list-style-type: none">– Edistetään suometsänhoidon kokonaisvaltaista suunnittelua ja toteutusta– Kehitetään suometsien käsittelytapoja– Viedään Metkan mukainen suometsien suunnittelun toimintamalli ja valuma-alue-tarkastelut käytäntöön– Kehitetään suometsänhoidon päätöstukityökaluja– Vahvistetaan toimijoiden osaamista	<ul style="list-style-type: none">→ Hiilinielujen ja -varastojen kasvu sekä sopeutuminen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä→ Vesistökuormitus pienenee
Kehitetään markkinaehtoisia toimintamalleja ja pelisääntöjä ympäristöhyötyjen turvaamiseen	<ul style="list-style-type: none">– Selvitetään ja tuodaan markkinalähtöiset ja sopimukselliset keinot mukaan vaihtoehtovalikoimaan– Kehitetään vapaaehtoisten ekologisten kompensatioiden toimintamalleja– Luodaan menetelmiä tuotetun ympäristöhyödyn osoittamiseen– Edistetään monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen tuottamista	<ul style="list-style-type: none">→ Turvataan paikalliset ja lisäiset hyödyt→ Monimuotoisuus ja luontoarvot paranevat→ Toimien rahoituspohja laajenee→ Hiilensidonta vahvistuu

Ilmastokestävyyttä edistävät toimenpiteet: Metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky

Toimenpide	Kuvaus	Vaikuttavuus
Vahvistetaan ennakointityötä	<ul style="list-style-type: none">– Perustetaan metsäbiotalouden tiedepaneeli ja vakiinnutetaan sen toiminta– Seurataan toimintaympäristön, lainsäädännön ja hallinnon rakenteiden toimivuutta ja reagoidaan muutostarpeisiin– Selvitetään toimintaedellytyksiin liittyviä kehittämistarpeita ja poistetaan metsien ekosysteemipalvelujen hyödyntämisen verotuksellisia esteitä	<ul style="list-style-type: none">→ Ennakointikyky vahvistuu→ Hallinto sujuvoituu ja hallinnon alojen välinen yhteistyö paranee→ Tietopohja vahvistuu ja vuorovaikutus lisääntyy→ Elinkeinojen toimintaedellytykset vahvistuvat→ Eri tavoitteiden yhteensovittaminen helpottuu
Parannetaan paikkatietojen tarkkuutta, laatua ja saatavuutta	<ul style="list-style-type: none">– Kehitetään paikka- ja olosuhdetietoa ja sen käytettävyyttä– Hyödynnetään toteutustietoa ja kehitetään laadun seurantaa– Tuetaan nykyistä tarkemmalla maaperätiedolla päätöksentekoa ja operaatioita– Vahvistetaan tietopohjaa luontotyypeistä ja niiden lajistosta– Kehitetään palvelumuotoilun avulla osaamista, neuvontaa ja viestintää	<ul style="list-style-type: none">→ Toimijoilla ja maanomistajilla on enemmän tietoa toimenpiteiden suunnitteluun ja parempaan laatutiedon hyödyntämiseen→ Metsätalouden suunnittelussa on paremmat edellytykset metsien kasvun lisäämiseen, monimuotoisuusnäkökulmien tunnistamiseen ja huomioon ottamiseen sekä maaperäpäästöjen vähentämiseen
Tuotetaan työkaluja metsänomistajille ja toimijoille tietopohjaiseen päätöksentekoon	<ul style="list-style-type: none">– Jatketaan metsänhoidon suositusten sisällöllistä ja toiminnallista kehittämistä– Kehitetään Metsään.fi-palvelun tieto-pohjaa ja asiointiominaisuuksia– Tuotetaan tavoitteiltaan erilaisten metsänomistajien päätöksenteon tueksi apuvälineitä metsien käyttö- ja hoitomenetelmien vertailuun sekä monimuotoisuustoimien vaikutusten ja kustannusvaikuttavuuden arviointiin– Tehostetaan metsänomistaja- ja toimijakoulutusta sekä viestintää	<ul style="list-style-type: none">→ Metsänomistajien aktiivisuus lisääntyy→ Metsänomistajat tuntevat omien metsiensä mahdollisuudet ja pystyvät tekemään tavoitteittensa mukaisia päätöksiä

Kiitos!

